

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 14 (1894) 1994 m. balandžio mėn. 19 d.

Eina 39-tus Metus.

Melbourne

Pagerbtas kardinolas Vincentas Sladkevičius

Kaip pranešė Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centras, kovo 24 d. Kauno arkivyskupijoje įvyko Lietuvos vyskupų konferencijos posėdis. Jame dalyvavo apaštalinis nuncijus arkivyskupas Justo Mullor Garcia, Kauno arkivyskupas kardinolas Vincentas Sladkevičius, Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis, visi Lietuvos vyskupai, konferencijos generalinis sekretorius prelatas Vytautas Kazlauskas, prelatas Mario Roberto Cassari ir tėvas Sigitas Jurčys OFM.

Vyskupų konferencijos vardu kardinolą Vincentą Sladkevičių, švenčiantį savo kunigystės aukštinį jubiliejų, pasveikino Vyskupų konferencijos pirmininkas arkivyskupas A.J.Bačkis.

Sventojo sosto nuncijus pranešė, jog Sventasis Tėvas Lietuvos Bažnyčiai padovanojo skulptoriaus manfrinio Kristaus skulptūrą ir pageidauja, kad ji būtų pastatyta Kryžių kalne. Šioms iškilmėms vyskupai parinko Kryžiaus išaukštinimo šventę - rugsėjo 14 dieną. Šia proga bus iškilmingai paminėtos ir pirmosios Sventojo Tėvo apsilankymo Lietuvoje metinės.

Toliau Lietuvos ganytojai aptarė klišūtis, sutinkamas įgyvendinant Restitucijos aktą, kuris suinteresuotų asmenų pastangomis

šiuo metu yra beveik sustabdytas.

Vyskupų konferencija nutarė laikyti katalikų radijo studiją „Mažoji studija“ tiesiogiai priklausanti konferencijai ir pavedė ją globoti Vilniaus arkivyskupui A.J.Bačkui.

Posėdyje taip pat apsvaistytos dviejų rengiamų tikybos vadovėlių išleidimo problemos.

Kauno arkikatedroje bazilikoje buvo paminėtos Kauno arkivyskupo metropolito kardinolo Vincento Sladkevičiaus penkiasdešimtosios kunigystės metinės. Sv. Mišias aukojo kardinolas Vincentas Sladkevičius, Sventojo Sosto nuncijus arkivyskupas Justo Mullor Garcia, Vilniaus arkivyskupas metropolitas Audrys Juozas Bačkis ir visi Lietuvos vyskupai.

Per pamokslą Sv. Sosto nuncijus perdavė kardinolui Vincentui Sladkevičiui popiežiaus Jono Pauliaus II sveikinimus, padėkojo

jam už nuaitą nelengvą ir ipareigojantį dvasininko kelią.

Kalboje, pasakyoje šv. Mišių pabaigoje, kardinolas Vincentas Sladkevičius akcentavo begalinį Dievo gailestingumą ir malonę, suteiktą jo asmeniui 1944 m. kovo 25 d., kada jis buvo išventintas kunigu. Jis sakė per savo asmenį patyręs Dievo gailestingumą sau ir visai tautai tada, kai ji buvusi mažiausiai atspari griovimo bangai. Pastarieji penkiasdešimt metų nebuvę mūsų tautai patys sunkiausi metai, nes priešas buvęs aiškiai matomas. Tačiau dabar, atgavus laisvę, kurios mes tinkamai neįvertiname, priešas ateina iš įvairių pusių, esąs pačiuose mumyse. „Jeigu Dievo įsakymų nesilaikysime, niekas nepadės, jokia evangelizacija, nei gražiausi pamokslai“, - pasakė Kauno arkivyskupas metropolitas.

„Lietuvos ryto“ inf.

„Jėzaus suėmimas“

Didelį susidomėjimą meno pasaulyje sukėlė neseniai atrastas septynioliktosios amžiaus italų tapytojo Michelangelo Merisi Caravaggio kūrinys „Jėzaus suėmimas“. Šis darbas buvo laikomas dingusiu. Dailės istorikams buvo žinomos tik kelios

senos jo kopijos. Originalaus paveikslas suradimo istorija, aprašyta JAV-jų jėzuitų leidžiamame žurnale „Amerika“, primena detektyvą.

1990 metų rugpjūčio mėnesį Airijos sostinės Dublino jėzuitų namų vyresnysis Noel Barber paprašė Airijos nacionalinės galerijos direktorių Brian Kennedy apžiūrėti ir įvertinti tėvų jėzuitų saugomą paveikslų rinkinį. Kelis tos kolekcijos kūrinius reikėjo restauruoti ir kungas Barber norėjo kad žinovai juos įvertintų. Kartu su Nacionalinės galerijos direktoriumi jėzuitų vienuolyne apsilankė ir italų tapybos žinovas dailėtyrininkas Sergio Benedetti.

Vienas kolekcijos paveikslų - Jėzaus suėmimas buvo laikomas žymaus septynioliktosios šimtmečio olandų tapytojo Gerrito van Honhorsto kūriniu. Paveikslas vaizdavo Judą, bučiuojantį Jėzų ir būrį ginkluotų kareivių. Visa scena buvo apšviesta žibinto, kurį pakėlęs laikė jaunas vyras. Apžiūrinėdamas šią kompoziciją Benedetti greitai įsitikino, kad darbas, ko gero, yra originalus Caravaggio kūrinys. Žibintą laikantis vyras buvo labai panašus į Caravaggio autoportretus, kuriuos jis laiks nuo laiko įkomponuodavo į savo paveikslus. Bet kuriame moksliniam Caravaggio kūriniu kataloge galima rasti ir jo dingusių darbų kopijų reprodukcijas. Dublino jėzuitams priklausantis paveikslas, žinoma,

Atgarsiai apie moterų pašventinimą kunigais

Pamažu tyla diskusijos, vertinimai ir atgarsiai apie kovo 12 Bristolyje įvykusią moterų pašventinimo kunigais ceremoniją. Jau užregistruota, kuri iš 32-jų pašventintų moterų kunigų pirmoji aukojo Eucharistinę auką, kuri pirmoji išklausė išpažinties ar suteikė palaiminimą... Daugelis jų pradės eiti savo kunigiškas pareigas mokyklose ir ligoninėse, viena kita - gal ir parapijoje. Didžioji Britanija turi prisitaikyti prie oficialios anglikonų Bažnyčios pozicijos - ir moterys gali būti kunigais... Pirmasis BBC televizijos kanalas iš Bristolio katedros tiesiogiai transliavęs moterų šventimų ceremoniją, taip pat ir studijoje turėjęs svečių, kurie kartas nuo karto pareiškėdavo savo nuomonę apie moterų kunigystę, nematė reikalo pakviesti tų, kurie nepritarė ar bent suabejoję šiuo anglikonų Bažnyčios žingsniu. Ir vis tik protesto balsas girdėjosi: šalia Bristolio katedros esančios anglikonų apaštaltų Pilypo ir Jokūbo bažnyčios pastorius Malcolm Widdecombe visą laiką, kol katedroje vyko moterų šventimai, skambino bažnyčios varpais... Visai kaip per laidotuves... Vėliau komentuodamas šį savo poelgį, pastorius kalbėjo: „Sventinti moteris kunigais - reiškia ne ką kita, kaip nusižengti aiškiam ir paprastam biblijos mokymui šiuo klausimu. Aš priešinga moterų kunigystės atžvilgiu nusiteikęs ir todėl, kad matau kaip reikaliai klostosi JAV-ėse - čia moterų kunigystė nuvedė anglikonų Bažnyčią liberalizmo keliu“. Katalikų vyskupo William Mitchell nuomone, komplikuosius ekumeniniai santykiai tarp abiejų bendruomenių tikinčiųjų. Jei katalikai buvo įpratę pasikviesti anglikonų kunigus į kokią nors konferenciją ar bendras pamaldas, tai kunigų moterų kviestis nenorėtų...

Ar galime tikėtis, kad po kurio laiko ir katalikų Bažnyčia pradės šventinti moteris kunigais? Į šį žurnalistų klausimą Bolonijos arkivyskupas kardinolas Giacomo Biffi atsakė vienareikšmiškai: „Būtų tas pats, kas aukoti Mišias ir vietoj vyno bei duonos, naudoti Coca Cola ir tešlainius su įdaru“, taip pat pabrėždamas, jog Bažnyčia yra tokia, kokią įsteigė Jėzus Kristus ir negalime jos keisti pagal savo užgaidas. Bažnyčioje negali būti sąmyšio - čia kiekvienas turi savo vietą ir vaidmenį. Negalime gi mes pradėti lyginti kuris Bažnyčios gyvenime buvo svarbesnis: Švč. Mergelė Marija ar šv. Petras... Ką gi atsakytume į tokį klausimą? Jėzus Kristus pasirinko savo apaštalais vyrus. Moterims Bažnyčioje skirtos kitokios pareigos. LRTV

galėjo būti dar viena kopija. Bet, paveikslą nuvalius, išryškėjo aukšta jo meninė kokybė. Paveikslas tikrai negalėjo būti kopija, nes jame buvo įvairių autorinių kompozicijos pataisymų. Kopijuotojas gi nieko netaiso, jis tik kopijuoja.

Norėdamas savo spėjimą galutinai patvirtinti, dailės istorikas ėmėsi aiškintis dingusio Caravaggio kūrinio istoriją.

(Nukelta į 4-tą psl.)

Gulbės Žuvinto ežere

MASKVOS PLANAI NESIKEIČIA

TRUMPAI

Prieš keletą savaitių per visą Vakarų pasaulį nuskambėjo Amerikos C.I.A. - Central Intelligence Agency's kontražvalgybos sovietinio skyriaus direktoriaus Aldrich Ames ir jo žmonos byla, kuris 9 metus dirbo sovietams, o paskutinius porą metų jau Rusijos žvalgybai. Už savo išdavikišką darbą jis gavo pusantro mil. dol. arba 2.5 mil. australiškų. Jis išdavė šimtus amerikiečių agentų, kurie buvo rusų sušaudyti. Jis už gautus judo dolerius gyveno labai prabangiai, o sutelgiant amerikiečių agentų jam buvo negaila, nes jie buvo ne jo tautybės. Matyti jis turėjo daug draugų ir užtarėjų, nes jie „Nematė“ kaip turtingai jis gyveno, o dabar ir teisėjai uždraudė net jo tautybę skelbti.

Dar nepasibaigus Aldrich Ames skandalui iškilo nauja šnipų afėra Australijoje. Pabėgęs vienam rusų diplomati paaikšėjo, kad Australų Saugumo - A.S.I.O. aukštas pareigūnas George Sadil jau 20 metų kaip dirba pirmiau KGB, o dabar rusų SVRR naudai. Jis išdavinėjo dokumentus ir vidaus informaciją. Su Rusijos agentais susitikdavo rusų ortodoksų Kanberos bažnyčioje. Beveik visi šnipai gaudavo už pristatytas žinias gerą užmokesį, bet turtingi nepasidarė, nes viską pravydavo arklį lenktynėse arba Kasino salėse prie azartinio lošimų. Savo nešvarų darbą jie dirbdavo be jokio sąžinės graužimo, nes išduodavo ne savo bet kitų tėvynę. Jeigu kas nors įtardavo, kad jie dirba Maskvai, tai tą žmogų apšaukdavo, kad jis yra rasistas ir kiti bijodavo juos užkabinti.

Praejusio karo metais visos Amerikos, Anglijos ir Australijos ministerijos buvo prilindusios svetimtaučių ir sovietų agentų. 1952 m. naujai paskirtas Australijos užsienio reikalų ministras R.G. Casey, prieš perimdamas savo ministeriją pareiškė, kad ten yra tikras išdavikų lizdas. Jis tapo auka pajuokos ir priešingos propagandos iki savo mirties, nes šitie žmonės niekam ir niekada nedovanoja.

Darbiečių valdžia taip pat daug žalos padarė Australijos saugumui. Visur buvo reiškiamas nepagarba A.S.I.O. tarnautojams. Smarkiai mažino valdininkų etatus. Buvo sunku išlaikyti tarnybines paslaptis, nes pagal „Freedom of information“ aktą, kiekvienas asilas turėjo teisę reikalauti, kad jam būtų parodyti slapčiausi dokumentai arba jo kartoteka, kad galėtų pasitikrinti ar jau saugumas žino apie jo priešvalstybinę veiklą.

Dažnai buvo parodyta ir didelio naivumo pasitikint Rusijos atstovų gražiais pažadais. Australijos užsienio reikalų ministras senatorius Gareth Evans, prieš metus parašė laišką Rusijos užs. reik. ministeriui Andrei Kozyrev sakdamas, kad dabar pasibaigus

Rašo Albinas Pocius

„Saltajam karui“ sustabdykime vieni kitų šnipinėjimą ir elgimės kaip geri draugai. Aišku įtakai pilnų naivumo laišką rusai visai neatsakė, nes jie jau turėjo infiltravę A.S.I.O. ir keletą ministerijų. Tada po pusmečio australai vėl parašė laišką ir vėl negavo atsakymo. Po šito Australijos valdžia buvo priversta išsiųsti 6 rusų diplomatus, kurie buvo taip įsidrąsine, kad beveik jau viešai varė savo darba.

Pasibaigė tie laikai, kada suvargęs šnipelis pasilenkęs po ministerio langu klausydavosi ar nenugirs kokį reikšmingą žodelį.

Šiandien šnipai sėdi ministerių rastišose ir skaito slapčiausius raštus. Šiais laikais pranešimus siunčia ne karveliai, bet radijo naudojant net satelitus. Rusijos šnipai Australijoje įdomiausi nes tiek kariuomenės sudėtimi, nes Australija beveik tikros kariuomenės neturi, bet industrija ir jos technologija bei naujais išradimais. Rusams taip pat svarbu infiltruoti ir Australijos kontražvalgybą, kad galėtų išgauti Rusijoje esančių Vakarų valstybių agentus. Visus savo agentus rusai apmoka su iš Amerkos gautais maistui pirkti doleriais ir Rusijos draugai pasirūpina, kad tų dolerių niekada nepritrūktų.

Daug kas galvoja, kad šnipinėjimas arba žvalgyba yra tam tikras žaidimas, bet jis yra pavojingas žaidimas, nes nulemia daugelio žmonių gyvybes ir padeda laimėti karus. Pereito karo metu vienas slaptas vokiečių komunistas, kuris dirbo Japonijoje vokiečių konsulate, sužinojo, kad japonai pirmiausia puls ne rusus, bet

Ameriką ir Angliją. Jis tai pranešė Tokyos rusų ambasada ir Stalinas be baimės atitrakė Sibire esančias divizijas ir išgelbėjo Maskvą. Vienas vokiečių divizijos vadas Italijos fronte buvo iš Vakarų Afrikos (Namibijos) vokiečių pasivertęs anglas. Jis ištikimai tarnavo vokiečiams, bet už tai anglų štabas žinojo apie kiekvieną vokiečių judesį. Pereito karo metu, vyriausieji Amerikos prezidento Ruzevelto patarėjai buvo slapti komunistai Hiss ir Hopkins. Jų patarimų dėka visa Rytų Europa buvo išduota į sovietinę vergiją.

Šimtai panašių dalykų vyko per karą ir dabar vyksta po karo, nes kaip Judas prieš 2000 metų išdavė Kristų, taip ir XX-amžiuje išdavikų netrūksta. Vieni dirbo už pinigus, kiti norėdami pasitarnauti komunistų partijai. Sovietų imperijai sugriuvus visas šnipinėjimo pareigas iš KGB parėmė SVRR tarnyba ir nori sugražinti seniau turėtą militarinę galybę. Amerikos gynybos sekretorius William J. Perry neseniai pareiškė, kad Vakarai turi stebėti visus Rusijos veiksmus, nes Rusijos draugai Amerikoje visą laiką skleidžia dis-informaciją, kad Rusijos armijos galybė mažėjanti ir Rusija turinti visur gerus norus ir norinti taikos, tačiau Rusijos agentinės raketos tebėra nukreiptos į Amerikos miestus. Rusijos draugai Amerikoje labai aktyviai reikalauja, kad Amerika duotų vis daugiau milijoninių paskolų Maskvai, kad ji labiau „Mylėtų taiką“.

P.S. Vakarų Afrika, per I Pasaulinį karą prarasta vokiečių kolonija. Dabar jau neprik. valstybė pasivadavusi Namibija. Ten gyvena daug vokiečių.

Trijų Baltijos šalių prezidentai pirmą kartą susitiko Lietuvoje

Kovo 25 d. Palangoje susitiko Lietuvos, Latvijos ir Estijos prezidentai Algirdas Brazauskas, Guntis Ulmanis ir Lennartas Meris. Tai buvo trečiasis Baltijos šalių prezidentų susitikimas po Jūrmalos ir Talino.(...)

Prezidentams susitikus, A.Brazauskas surengė pietus. Jų metu prezidentai pasakė kalbas.

Lietuva šiam aukščiausio lygio susitikimui pateikė tris dokumentų projektus: Baltijos valstybių prezidentų pareiškimą dėl veiksmų koordinavimo, plėtojant ryšius su Europos Sąjunga, NATO bei stiprinant stabilumą Europoje, prezidentų pareiškimą dėl Baltijos valstybių tarpusavio bendradarbiavimo plėtros ir pasiūlymą dėl aukščiausio lygio susitikimų reglamento metmenų, kai kuriuos analogiško pobūdžio projektus pateikė taip pat Latvija ir Estija.

Pateiktuose svarstyti dokumentuose teigiama, kad 1993 metais buvo daug padaryta įtvirtinant Baltijos valstybių bendradarbiavimą. Estija, Latvija ir Lietuva ketina toliau koordinuoti užsienio politiką suartėjant su Vakarų Europos politinėmis ir ekonominėmis struktūromis. Trys Baltijos šalys ketina taip pat skatinti bendradarbiavimą su Šiaurės šalimis, pažymėdamas, kad formulė „5 plius 3“ visiškai atitinka Estijos, Latvijos, Lietuvos interesus.

Svarbus faktorius, integruojantis į Vakarų Europą, - Baltijos ir Vysegrado grupės valstybių bendradarbiavimas ekonominėje, politinėje ir saugumo srityse. Svarstomuose projektuose sveikinamas Lietuvos ir Lenkijos draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutarties parafavimas.

Viename iš pateiktų dokumentų kalbama apie siekimą pasirašyti laisvos prekybos sutartį su Europos Sąjunga, po to neatidėliojant pradėti derybas dėl trijų Baltijos valstybių asocijuotos narystės šioje Sąjungoje.

Įvairiuose projektuose reikiama ir pasitenkinimas dėl vienos ar kitos šalies pasiektų

Popiežių Joną Paulių II-ąjį kovo 17 d. aplankė Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis. Sveikindamas Prezidentą, pirmiausiai pažymėjęs, kad tai pirmas Latvijos valstybės vadovo vizitas, šv. Tėvas kalbėjo: „Troksčiau pareikšti savo didelį dėkingumą už šiandienį susitikimą, kuris manyje pažadino gyvą prisiminimą ganytojinės kelionės į Latviją, įvykusios praėjusių rugsėjį belankant tris Baltijos respublikas“.

Kaip bus saugomos Baltijos šalių sienos. „Nuomonių skirtumo nėra: Baltijos valstybės ateityje stengsis mažiau kontroliuoti vidaus sienas ir sutelkti dėmesį stiprinti sienoms su kaimyninėmis Rytų valstybėmis“, - pasibaigus trijų Baltijos valstybių pasienio apsaugos vadovų susitikimui Druskininkuose, Lazdijuose ir Vilniuje pasakė Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) viršininkas pulkininkas S.Stancikas.

Pasak minėto pareigūno, visiškai sienos kontrolės tarp Baltijos valstybių neatsisakoma, nes iš kaimyninių valstybių neišvesta Rusijos kariuomenė. Kontrolė taip pat padeda sulaukyti kriminalinius nusikaltėlius. S.Stanciko teigimu, bendrą Baltijos valstybių sieną su Rytais bus bandoma stiprinti moderniausiais elektrotechnikos pasiekimais. Paremti žada Švedija.

Lietuvos Konstitucinis Teismas žada perimti Prancūzijos patyrimą. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas tikisi užmegzti glaudesnius ryšius su Prancūzijos Respublikos konstitucine taryba, pasakė Konstitucinio Teismo pirmininkas Juozas Zilys. Į Lietuvą su neoficialiu vizitu atvyko Prancūzijos konstitucinės tarybos prezidentas Robertas Badinteras.

J.Zilys pabrėžė, kad mūsų šalies Konstitucinis Teismas - besikurianti žinyba, todėl jis konsultuosius su šiuo patyrusiu aukštos kvalifikacijos Prancūzijos politiku ir teisininku, perims patirtį.

R.Badinteras yra Europos Bendrijos arbitražinės tarybos kūrimo iniciatorius. Prie šio projekto jau yra prisijungę daugelis Vakarų Europos valstybių. Manoma, kad prie jo prisijungs ir Lietuva.

Vyriausybės parama politiniams kaliniams ir tremtiniams. Šiais metais Vyriausybė skyrė 3 mln. 1000 tūkst. litų pastatyti butus grįžtančioms į Lietuvą buvusioms politinių kalinių ir tremtinių šeimoms. Už šias lėšas bus pastatyta daugiau nei 7 tūkst. kvadratinė metrų gyvenamojo ploto, šiemet atiduodant naudoti beveik 6 tūkst. kv. metrų.

rezultatų santykiuose su kitomis šalimis, tai įvardijant kaip bendrą visų Baltijos valstybių nuopelną. Tai taip pat turėtų padėti Baltijos valstybių integravimuisi į Europą.

Itn aktualūs valstybių tarpusavio bendradarbiavimo klausimai buvo aptarti prezidentams susitikus už uždarytų durų. Vėlai vakare įvyko spaudos konferencija.

Baltijos valstybių prezidentų susitikimas vyko valstybinių poilsio namų „Auska“ 16 vietų korpuse „Auska“, kuris šiuo metu išnuomotas Italijos firmai. Žurnalistai į „Auską“ buvo įleisti tik du kartus - prasidėjus deryboms ir spaudos konferencijai.

„Lietuvos ryto“ korespondentės Tamaros Zaicevos ir Eltos inf.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 378 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorė dr. Aurellja Sadauskienė. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti vardu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožiūra.

Published by E. Sidauskas
22 Stradbroke Dve.,
St. Albans. 3021
President of the Lithuanian
Catholic Federation

Lietuvos ir Lenkijos sutartis

Po ilgų vidaus ir tarptautinių diskusijų Lietuva ir Lenkija pasirašė sutartį, garantuojančią tarpusavio valstybines sienas ir normalius santykius. Tikimi, kad toji sutartis nėra bereikalingų pažadų ir favoritizmų lenkų mažumai Lietuvoje, kurie galėtų būti nesuspatingų priešzastų ateityje.

Kai kurie mūsų politikai reikalavo, kad sutartį būtų pasmerktas Zeligovskio žygis į Vilnių. Mūsų derybų komisija mėgino kalbinti lenkus, bet šie, kaip buvo galima laukti, griežtai atsisakė surišti sutartį su praeities istoriniais įvykiais. Nutęsti sutarties pasirašymą nebuvo naudinga nei Lenkijai nei Lietuvai. Taigi, turime sutartį su Lenkija, o po jos taška, kuris reiškia nesugražinamą atitrūkimą nuo bendros istorijos saiti.

Mūsų kelias į Europą nebūtinai turi eiti per Lenkiją. Galime apseiti be tarpininkų. Tik turime tvarkytis taip, kad būtumėm verti pažengusios ir priekį Europos draugystės ir užtartinam. Smetonos valdžia įrodė, kad mes galime pralenkti kai kuriuos mūsų kaimynus. Kodėl nepasekti jos pavyzdžiu?

Šia proga verta prisiminti Lietuvos Uniją su Lenkija ir bendrą kelionę į valstybingumą ir laisvę praradimą. Koks Lietuvos ir Lenkijos likimas būtų buvęs be tos unijos, niekas nežino. Esam pripratę Jogailą laikyti tautos išdaviku, neatsižvelgdami į ano meto sąlygas, kai teritorijos skaitėsi valdovo nuosavybė, su kuria jis galėjo elgtis

Rašo dr. Jonas Kunca

pagal savo norą. Jogaila susigundė tapti karalium ir kartu likti Didžiojoje Lietuvos kunigaikštyste. Taip ir prasidėjo ta unija. Vienok, tas pats Jogaila prieš lenkų bajorų valią pritarė Vytauto kartnavigimui Lietuvos karalium, kas būtų reiškę Lietuvos atsiskyrimą nuo Lenkijos ir Jogailos pretenzijų praradimą į Vilniaus sostą.

Zalgirio mūšio priešzastys buvo daugiau surištos su kryžiuočių pretenzijom į Žemaitiją negu su lenkų-vokiečių problemom. Čia irgi Jogaila parodė ištikimybę savo pusbroliui Vytautui.

Vilnius visad buvo Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės sostinė, ir Lenkija negalėjo pretenduoti į šį miestą. Vistik, negalim pamiršti, jog apie 1918 m. ten gyveno virš 50% lenkų, 45% žydų ir tik 3% lietuvių. Mūsų bajorija, o su ja kartu ir Vilniaus gyventojai, buvo tiek sulenkėję. Zeligovskis su kariuomenės vadovybės žinia padarė „pučą“ ir paskelbė referendumą. Aišku, kaip balsavo sulenkėję gyventojai. Taip lenkai mėgino pateisinti nelegalų mūsų sostinės užėmimą.

Kitas nemalonus prisiminimas, tai Lenkijos ultimatumas Lietuvai, kad ši užmegztų diplomatinis santykius su Varšuva. Smetonos valdžia buvo priversta jį priimti.

Istorijos raida atitaisė Lietuvai padarytą skriaudą. Pagal Hitlerio pageidavimą, 1939 m. sutarties slaptuose prieduose yra nustatyta, jog Vilnius ir Vilniaus kraštas bus

grąžinti Lietuvai. Gera dalis lenkų išvyko į savo tėvynę. Žydai buvo išvežti ar vietoj sunaikinti laike vokiečių okupacijos. Šalies administracija persikėlė į Vilnių, kuris pamažu sulietuvėjo. Tuo turėtų pasibaigti lenkinimo procesas, jei mes būsim pragmatiški politikai ir valdytojai.

Lietuvoje visos mažumos turi turėti tas pačias teises ir prievoles. Neprotiniai pasielgę Vilniaus valdžia atleisdama lenkiškų rajonų komunistuojančius pirmininkus. Dar neprotinčiau jį padarė, kai išsiganus dėl protestų tuose rajonuose, lenkų net užsienio spaudoje, jį pradėjo nuolaidžiauti lenkų mažumai darydama nereikalingus pažadus. Dabar ši mažuma pretenduoja turėti net lenkišką universitetą Vilniuje. Rusų Lietuvoje yra 1%, nedaugiau negu lenkų. Tai ir jie gali susigalvoti reikalauti rusiško universiteto. Mūsų jauna diplomacija blaškosi iš vieno kraštutinumo į kitą ir daro žalą mums patiems. Kad neturėti išvengiamų problemų, mūsų

valdžiom verta išlaikyti mažumų politikos liniją, o ne ją kaitaliooti. Lietuva yra nepriklausoma valstybė su valstybine lietuvių kalba. Jei kas iš gyventojų nenori jos išmokyti, lai nelaukia, kad jis galės užimti vietą valstybės administracijoje ir jos institucijose, nei kad vyriausybė jiems suras vertėjus reikalui esant. Kam tokia tvarka nepatinka, tas gali išvažiuoti į kitą šalį, kurią laiko savo tėvynę.

Mūsų valdžia privalo duoti visiem progą mokslintis Lietuvos mokyklose. O universitetus turime visiems gyventojams. Jei kam mūsų aukštosios mokyklos nepatinka dėl kalbos ar kitų priežasčių, tam belieka apsidairyti svetur.

Jei norime geriau gyventi ir neturėti nesuspatingų su mažumom, privalom valdyti šalį teisingai ir ryžtingai. Neturim maišyti valdymo ir pataikavimo sąvokų. Tada ir mažumos su mumis skaitysis ir nekels nepagrįstų reikalavimų.

Dabar turime parodyti sau ir pasauliui, kad mes sugebame tvarkytis geriau be jokių unijų su kaimynais. Tai ne vien progreso, bet ir garbės reikalas.

LAIKO ŽENKLAI

Kai yla pradeda lįsti iš maišo, ji pradeda skaudžiai badyti ant to maišo sėdinčiuosius, ir šie ima nervingai šokčioti ir skleisti įvairius triukšmingus garsus. Panaši reakcija kilo po Generalinės prokuratūros pareigūnų atliktos kratų operacijos, kurios metu buvo suimtas Kauno asociacijos „Selma“ prezidentas V.Laurinavičius. Kaip žinoma, oficiali jo arešto priežastis - du kilogramai sprogmenų, kratos metu rastų jo namuose.

Apie praeityje tris kartus teistą ir penkerius metus kalintą V.Laurinavičių, aktyviai dalyvavusį perkant Lietuvos kariuomenei ginklus iš Rusijos kariškių, rašyta ne kartą.

Įregistruojant „Selmą“ šios asociacijos veiklos pobūdis buvo įvardytas kaip negamybinis ir nekomercinis, tačiau realiai ji ir gamino (Kaliningrado srityje statė butus Rusijos kariškiams), ir prekiaavo (ginklų įsigijimo operacijos).

V.Laurinavičiaus areštas, kurį šiaip jau galima būtų vertinti kaip Lietuvos vidaus reikalą, netikėtai susilaukė labai stiprios reakcijos iš Kaliningrade esančios Baltijos jūros karinio laivyno vadovybės. Dėl jo likimo susirūpino ir šios srities vadai, ir net pats Rusijos gynybos ministras P.Gračiovas, kaip tik tuo metu apsilankęs Kaliningrade. Ir ten, ir Vilniuje pasigirdo šauksmai „Provokacija!“, kariškiai su jiem būdingu tiesumu ėmė daryti užuominas dėl galimo rusų kariuomenės išvedimo sustabdymo iš Latvijos ir Estijos. P.Gračiovas net paskambino premjerui A.Sleževičiui, prašydamas, kad jis priimtų Baltijos karinio laivyno vadą V.Jegorovą.

Vargu ar kitos valstybės privačios firmos prezidento areštas galėjo susilaukti tokio aukštų rusų kariškių dėmesio, jeigu tuo nebūtų paliesti svarbūs jų interesai.

Oficialiai aiškinama, jog Kaliningrado karinė vadovybė yra labai suinteresuota tuo, kad „Selma“ ir toliau statytų butus Rusijos kariškiams. Ji, kaip tvirtinama, tai

daro greitai, kokybiškai ir pigiau negu vietos statybininkai. Lietuvai esa tai irgi naudinga - statybininkai turi darbo. Tuo tarpu V.Laurinavičiaus suėmimas sutrukdė pasirašyti naują statybų kontraktą.

Visi šie argumentai, aišku, turi pagrindo, bet jie, matyt, tėra nedidelė paviršiuon išsikišusio ledkalnio dalis. Kas iš tikrųjų slypi po vandeniu, telieka spėlioti.

Kaip jau dabar žinoma, už Kaliningrado srityje pastatytus butus „Selmai“ rusų kariškiai atsilygindavo barteriu - daugiausia ginklais, kuriuos asociacija parduodavo Krašto apsaugos ministerijai. Šiomis operacijomis, atrodo, buvo patenkinti visi. Juolab kad visa tai buvo daroma be didesnės reklamos.

Gerai žinoma, kad prekyba ginklais - vienas pelningiausių užsiėmimų pasaulyje. Rusijos kariškiai tai, atrodo, gerai suprato, ir dabar prekiauja jais į kairę ir į dešinę. Iš to pelnisi visi: ir eiliniai, nuvelbė ką nors iš karinių sandėlių, ir - tik nepalyginamai didesniu mastu - aukštoji karinė vadovybė, kuriai priklauso tie sandėliai.

Kaip iš tikrųjų buvo „Selmos“ atveju, kaip tie ginklai buvo „nurašomi“, vargu ar pavyks kada nors sužinoti, jei to nepanorės Rusijos aukščiausioji vadovybė Maskvoje. Sunkiai tikėtina, kad šio reikalo imtųsi dabartiniai Kremliaus vadai: su armijos viršūnėmis pyktis jie nenori ir linkę užmerkti akis į jų aferas su ginklais. Kitas dalykas, jei to panorėtų konkuruojantys Rusijos karinio pramoninio komplekso klanai. Tuomet galbūt paaiškėtų ištis skandalingi dalykai, o mūsų patriotai vėl galėtų girtis, kad mažytė Lietuva dar kartą sudrebino didžiąją Rusiją.

Suprantama, ankstesnioji KAM vadovybė neturėjo jokio intereso aiškintis visuomenei, kaip buvo apginkluojama Lietuvos kariuomenė. Neskuba to dayti ir dabartinė, kuri vis moko

(Nukelta į 4-tą psl.)

Vilniaus įkūrėjas kunigaikštis Gediminas grįžta į Vilnių

Daiva Rinkevičiūtė

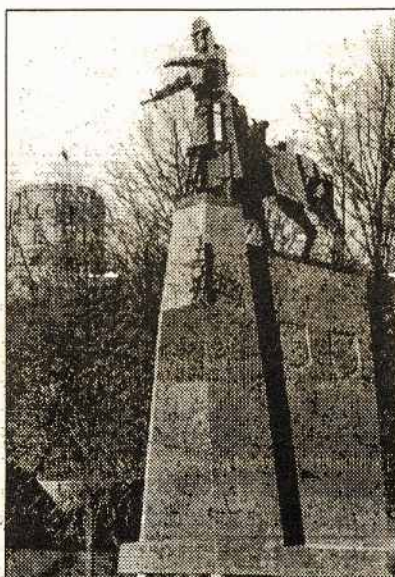
Vilniuje, Katedros aikštėje, buvo pradėtas montuoti natūralaus dydžio Gedimino paminklo maketas. Jo kūrėjai nori galutinai patikslinti jo stovėjimo vietą ir derėjimą prie aplinkos. Meninę kompoziciją sukūrė išeivijos skulptorius V. Kašuba bei vilnietis architektas H. Silgalis. Maketą padarė paminklo meno statybos konsultantas skulptorius M. Snipas bei vienas iš jo autorių H. Silgalis.

Apie paminklo kūrimo istoriją papasakojo Vilniaus miesto

kad Lietuvos širdyje statomas paminklas ne karaliui Mindaugui, o kunigaikščiui Gediminui. Tiesa, pats fondas didesnių susidūrimų su priekaištų autoriais neturėjo. Mes galvojame, kad vietos visų garbingų Lietuvos žmonių paminklams užteks. Didžiausia dabartinė paminklo statymo problema - finansavimas. Tuo aktyviai užsiima Beatričė Vasaris ir jos vadovaujamas fondas. Greitai bus galutinai nuspręsta paminklo statymo vieta, nes kol kas ginčijamasi dėl dvidešimties metrų. „L.R.“

dailininko pavaduotoja Dalia Rudytė:

„Paminklo kūrimo konkursas buvo paskelbtas prieš šešerius metus. Po dviejų turų galutinai jo rezultatai buvo susumuoti 1992 metų liepos 7-ąją. Savivaldybė priėmė sprendimą, kad laureatų V. Kašubos ir H. Silgalio sukurtas paminklas stovės Gedimino kalno papėdėje - Katedros aikštėje. Reikalai klostėsi sunkiai, kol iniciatyvos nesiėmė tiesioginė V. Kašubos patikėtinė iš JAV Beatričė Vasaris. Ji Lietuvoje įkūrė Kunigaikščio Gedimino statybos fondą ir sėkmingai čia dirba dvejus metus. Tiesa, pastaruojų metu pradėjo aktyviai reikštis būrelis tautiečių, pasmerkusių mus už tai,

Kunigaikščio Gedimino paminklo maketas Vilniaus Katedros aikštėje.

P. Lileikio nuotr.

Lietuvai reikia ne revoliucijos, bet evoliucijos

Niekas neatsiranda iš nieko, niekas neįvyksta be priežasties. Tiek gamtos, tiek visuomenės gyvenime yra tam tikra logika. Niekas nėra amžinas. Kas gyvybinga, tas išlieka. Kas gimsta, tas miršta.

Nuo žmonijos vystymosi pradžios visuomenė praėjo daugelį stadijų. Kiekviena visuomenė gimdavo, augdavo, brėsdavo ir, pagaliau, žūdavo. Ir vėl formuodavosi nauja visuomenė su visomis savo vystymosi stadijomis.

Istorijos raida rodo, jog partijų fenomenas žmonių visuomenėje atsiranda dar žiloje senovėje, kai bendravimas tarp žmonių buvo dar labai netobulus, vyravo žema kultūra, o protingo žmogaus autoritetas tokios bendruomenės aktyve nedaug ką reiškė. Didelio proto, aukštos erudicijos žmonės, norėdami įgyvendinti savo idėjas, skurdavo religijas ir savo siekius skelbdavo dievų vardu. Taip elgsėsi ne tik Gaudama Buda. Taip pasielgė ir viena pačių ryškiausių pasaulio asmenybių, pradėdamas kovą prieš didžiausią kada nors žinomą neteisybę - vergiją. Jo kilnaus meilės mokslo dėka, po trijų su pusę šimtmečių trukusios pasiaukojančios veiklos, šio meilės genijaus pasekėjai laimėjo pergalę - vergija buvo panaikinta.

Šiandieninis kultūringas, civilizuotas pasaulis be daugpartinės sistemos yra neišsivaizduojamas ir net neįmanomas. Bepartinė visuomenė, barba „viena partija - viena tiesa“, reiškia ne ką kita, kaip diktatūrą, imperializmą, savivalę, išnaudojimą, stagnaciją, visuomenės degradaciją, skerdynes, karus. Tai įrodė Lenino-Stalino bolševizmas, Hitlerio-Musolinio nacionalizmas ir fašizmas. Keistai, bet suprantamai skamba šiandieninių Lietuvos Laisvės, Teisingumo, Teisėtumo ir Demokratijos prieš šūkis - nereikia partijų, girdi, jų partija - Lietuva. Tai apgaulinga demagogija. Jie siekia, kad ir toliau Lietuvoje viešpatuotų vien tik bolševikų - kėgėbistų kasta. Niekas baisaus, jei šiandien Lietuvoje yra virš dešimties partijų. Neužilgo negyvybingos atmirs.

Lietuvių tauta turi suprasti, jog niekas nieko už dyką neduoda, niekas ant lėkštutės laimės neatneša. Visą reikia išsikovoti, užsidirbti. Šventos vietos tuščios nebūna. Į politiką turi eiti visi. Jei į politiką neis dori, išsilavinę, aukšto intelekto, didelės erudicijos žmonės, jų vietą užims atsitiktinės menkystos ir nedorėliai. Deja, po 1988-1991 metų politinio aktyvumo daugelis visuomenės ir valstybei reikalingų žmonių nusišalino nuo visuomeninės veiklos, nuleido rankas, be konkurencijos užleisdami vietą tiems, kurie to neverti.

Kiekvienas Lietuvos pilietis - patriotas privalo suprasti, jog nusišalindamas nuo ateities kūrimo, jis tampa atsakingas prieš savo ainius, prieš Lietuvą.

Nemažai buvusių komunistų ir kėgėbistų niekada nesupras senojo Kenedžio, kuris pasaulinių audrų sujungiant, dar prieš į pasaulinį karą (kai jau buvo susikrovęs 200 milijonų dolerių turta) sakė: „Aš tuojau atiduočiau pusę savo turtų, jei galėčiau išgelbėti likusią pusę“.

Amerikos ir Senojo pasaulio grobuonys išgirdo protingą milijonieriaus balsą. Jie suprato, jog šuo piktas paėdęs, žmogus - neėdęs ir, pasimokė iš Vokietijos bei Rusijos revoliucijų, ėmėsi įgyvendinti nors dalinio teisingumo principą. Gal todėl šiandien Vakarų pasaulis be ekscesų, ramus. Tačiau šiandien to nesupranta Lietuvos galingieji ir naujai „iškeptieji“ milijonieriai. Jiems nesuprantama, daugiau kaip prieš du tūkstančius metų Romoje plačiai žinoma tiesa, kad teisingumas yra valstybės pagrindas.

Penkiasdešimt metų trukęs bolševikinis jungas negalėjo nepalikti pėdsakų. Visi viską žinome ir suprantame. Lietuvos komunistų partijos ir KGB struktūros buvo sukurtos ne lietuvių tautos ir visuomenės labui. Jos buvo kuriamos ne svanoriškais pagrindais. Žmogus, atsisakęs pasiūlymo stoti į „garbingąsias“ eiles, užsitraukdavo gerokai didesnę kerštą, negu bernelis, atmetęs jo trokštančios mergelės meilę. Ne paslaptis, jog nemaža žmonių tapdavo komunistais ir savo noru, asmeniniais - karjeristiniais sumetimais. KGB „stukačiais“ buvo tampama beveik išimtinai prievartos, šantažo būdu. Tai būdavo silpnavaliai, egoistai, kartais į didelę bėdą pakliuvę žmonės.

Penkiasdešimt metų laiko tarpas, pragyventas nuo 1940 iki 1990 metų, nors ir skausmingas, bet tai mūsų istorija. Per tą laiką išaugo ne viena karta. Kiekvienas žmogus yra pažymėtas tos epochos antspaudu. Dar nemažai žmonių ir šiandien nežino, kas buvo iki 1940 metų, nepagalvoja, kodėl rami, sąžininga, patriotiška lietuvių tauta, kurioje prieš karą tebuvo vos 900 komunistų (iš jų apie 600 žydų ir nedidelė dalis slavų) ir ant pirštų suskaičiuojamų svetimos šalies šnipų, 1990 metais jau turėjo 220 tūkstančių komunistų bei 334 tūkstančius kėgėbistų. Tai mūsų tautos tragedijos padarinys. Nežiūrint Molotovo-Ribentropo pakto, kažin ar Stalinas būtų išdrįšęs pulti Pabaltijo valstybes, jei jos suomių pavyzdžiu būtų ryžtingai pasipriešinusios.

Fariziejškas principas „Ačiū, Viešpatie Tau, kad aš ne toks, kaip tas mutininkas“ - šiandieninėje visuomenės ir valstybės padėtyje yra nepriimtinas. Šiandien mums reikia ne keršto, o teisingumo. Prieš teismo stalą turi stoti ne už tai, kas tu būvai, bet už tai, ką darei.

Lietuvai reikia ne revoliucijos, bet evoliucijos. Revoliucijos ugnį žūsta ir kaltieji ir nekaltieji. Revoliucija negailėstingai griaua tai, kas šimtmečiais buvo sukurta. Tačiau neįmanoma išvengti riausių, maišasties ir chaoso, kai valdžia nenori ar nemoka teisingai valdyti, kai aukšti valdžios pareigūnai apsislota savo pataikūnais, kyšininkais, o į visuomenę žitri kaip į kvailų vergų minią, patys stengdamiesi kuo daugiau ir bet kuria kaina pralobti.

Vaikai ir jaunimas yra kiekvienos tautos, kiekvienos visuomenės ateitis, svarbiausias jos rūpestis. Ankstesnių kartų žmonės į šią pareigą žitūrė atsakingai ir rūpestingai ją vykdė. Naujas gyvenimo būdas ir urbanizacija šį uždavinį sukomplikuoja. Todėl

valstybė ir visuomeninės institucijos privalo padidinti savo pastangas vaikų ir jaunimo auklėjimui.

Šiandieninis svarbiausias mūsų visų uždavinys - tautos ir visuomenės perorganizavimas, atstatymas į normalias, prigimtos teises, lietuviško būdo vėžes. Ir šį uždavinį privalome spręsti visi kaip vienas. Su pagarba turime įvertinti ir užsienyje gyvenančių mūsų tautiečių pastangas.

Kiekvienas žmogus, kur ir ką jis bedirbtų, savo pareigas turi atlikti tinkamai, kultūringai ir nuoširdžiai. Kokia didelė tautos ir visuomenės nelaimė, kad mokytojas blogai moko, gydytojas nerūpestingai gydo, valdininkas blogai atlieka savo darbą. Už visus privalo atsakyti valdžia. Jei ji nesugeba, nori kontroliuoti savo aparato darbo, valdininkų elgesio, įstatymų vykdymo, ji negali valdyti visuomenės. Nuo 1990 m. kovo 11 d. visi Nepriklausomos Lietuvos valdžios vyrai linkę atsiriboti nuo tų, kurie jiems patikėjo valdžią, dažnai „verda savo sultyse“ ir leipsta iš pasitenkinimo, gerėdamiesi patys savimi. O pekla kuriasi, nepasitenkinimai kyla.

Suirutes kelia ne partijos ar grupuotės, bet visuomenės kantrybės taurę perpildžiusi valdžia, kai savo nepateisinamais veiksmais, visuomenės daugumos interesų nepaisymu, savo patios išleistų įstatymų nevykdymu pastato žmogų į padėtį be išeities.

Šiandieninė valdžia turi nedelsiant surasti galimybių (o jų yra) atstatyti indėlius pagal tuometinę perkamąją galią, perduoti alkoholinių gerimų prekyvimo monopolį tik valstybei, apmokestinti ir turto liuis, sustabdyti monopolijų plėšikavimą, valdininkų savivalę. Prezidentas, Seimas, Vyriausybė ir Prokuratūra turi veikti ryžtingai įgyvendinant Teisingumą, Teisėtumą ir Demokratiją.

„Respublikos Varpai“

Medikai reikalauja referendumo dėl karinio tranzito

Vilniaus universitetinės „Raudonojo kryžiaus“ ligoninės darbuotojai išplatino kreipimąsi į Prezidentą, Seimą ir Lietuvos Respublikos piliečius, kuriuo kategoriškai nesutinkamas su siūlymu leisti Rusijos kariškams važiuoti per Lietuvos teritoriją. Rusijos valdžios užsakymu galimi išpuoliai ir tyčinės provokacijos prieš vežamą kariuomenę. Tokiu atveju Rusija įvestų daugiau kariuomenės savo interesams ginti, o 1939 metų patirtis rodo, kuo baigiasi panašūs „riboto kariuomenės kontingento“ įvedimai. Su Rusijos kariškių „dorumu ir teisingumu“ ligoninės darbuotojai artimai susipažino per 1991 metų sausio 13 dienos įvykius: „Raudonojo kryžiaus“ ligoninėje buvo gydomi 56 nukentėję Lietuvos piliečiai.

Tarptautinė patirtis rodo, teigiama pareiškimė, kad karines pajėgas galima sėkmingai pervežti lėktuvais bei jūrų transportu. Šia patirtimi galėtų naudotis ir Rusija.

Medikai, kviesdami visus Lietuvos žmones juos paremti,

„Jėzaus suėmimas“

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Michelangelo Merisi Caravaggio gimė 1573 metais netoli Milano. Iš gimtojo miestelio jaunas, devyniolikametis tapytojas 1592 metais atvyko į Romą. Po kiek laiko daug žadantį dailininką ėmėsi globoti įtakingas kardinolas Del Monte. Jis ir jo broliai įsigijo tokius dabar plačiai žinomus Caravaggio kūrinius kaip „Paskutinė vakarienė“, „Šventasis Jonas Krikštytojas“. Jiems priklausė ir drobė „Jėzaus suėmimas“. Bet aštuonioliktojo amžiaus pabaigoje Del Monte šeima nusigvyveno ir jų dailės kolekcija, taigi ir Caravaggio kūriniai, buvo parduoti iš varžytinių. Didžiąją kolekcijos dalį nusipirko škotų didikas ir meno mylėtojas William Hamilton Nisbet. Jo kolekcija buvo laikoma Edinburge, Biel House pilyje. 1920 metais ir šis dailės rinkinys buvo išparduotas. Paveikslas „Jėzaus suėmimas“, tada priskirtas Honhorstui; buvo parduotas už aštuonias gvinėjas - labai menką sumą.

Dublino jėzuitams paveikslą „Jėzaus suėmimas“ 1971 metais, prieš pat savo mirtį, padovanojo žinomas Dublino pediatras daktaras Lee Wilson. Neaišku, ar drobė jis nusipirko iš Nisbet rinkinių išpardavimo ar iš antikvariato, bet, tai, kad paveikslas tikrai priklausė lordui Nisbet, liudija jo rėmai, kurie yra lygiai tokie patys kaip ir kitų jo kolekcijos kūrinių. Taigi ratas užsidarė.

Anksti mirusio Caravaggio kūrinių yra išlikę nedaug, tad dar vieno jo darbo suradimas yra didelės reikšmės įvykis. Kunigai jėzuitai perdavė paveikslą nuolatiniam sągajimui Dublino nacionalinei dailės galerijai.

LRTV

LAIKO ŽENKLAI

(Atkelta iš 3-čio psl.)

žurnalistus, ką ir kaip jie turėtų rašyti apie krašto apsaugos struktūras. Todėl pirmoji paslaptis skraistę nuo šių dalykų ėmė plėsti spauda. Tik po to pastebimiau sukruoto teisės saugos organai.

V.Laurinavičiaus suėmimas sukėlė geroką sąmyšį ginklų pirkimo sandėrio dalyvių stovykoje. Iš mokslų Londone staigiai atvykęs eksministeras A.Butkevičius ėmė rengti spaudos konferencijas, rodytis Tele-3 televizijoje. Jis gąsdino tautiečius, kad skandalo su „Selma“ eskalavimas gali virsti tarpvalstybiniu konfliktu su Rusija, kad jį inspiravo stipri konfrontacija pačios Rusijos viduje. Kitą dieną per tą pačią Tele-3 emocią, A.Butkevičių ginančią kalbą pasakė gera jo draugė signatarė B.Nedzinskienė, kuri ta proga užspuolė KGB agentus, dirbančius Seime ir jo Nacionalinio saugumo komitete.

Visoje šitoje istorijoje vieną paslaptį išaušdinti vaidmenį vaidina Generalinė prokuratūra. Iki šiol neaišku, kas ją pastūmėjo imtis energingesnių veiksmų, aiškinantis ginklų įsigijimo istoriją, ir ar ilgam tai užteks dabartinio užsimojimo. „L.R.“

reikalauja, kad „karinio tranzito per Lietuvos teritoriją klausimas būtų sprendžiamas referendumu“ „L.A.“

Keleta Melburno Klubu ateities galimybių

Su įdomumu perskaičiau E.S. straipsnį „Namai Pragarai - Be Namų Negerai“ atspausdintą Tėviškės Aidų Nr. 11-12 liečiantį Lietuvos Klubu ateitį Melburne. Straipsnio autorė paminėjo daug karčios realybės mūsų bendruomenės gyvenime. Ji šilto „griaustinio“ doze pabudinti žmonės išmiego, ar apatijos. Tos pirmutinės „griaustinio“ dozės aš laukčiau ateinant per sekantį Klubu metinį susirinkimą. Tačiau nieko nekenks iš anksto apsvarstyti kokios formos tas „griaustinis“ gali būti.

Kiekvienais metais darosi vis sunkiau ir sunkiau gauti kandidatus, kurie norėtų apsiimti ar sugebėtų, kad ir prie geriausių norų, atlikti aktyvias komiteto nario pareigas. Sensta Lietuvos Bendruomenė Melburne. Sensta ir mūsų Klubu nariai. Sensta ir jų klausimai metiniuose susirinkimuose ir trumpėje jų horizontai. Vis didėja žilagalvių skaičius, nėra daugiau jaunystės entuziazmo ir energijos. Tačiau, bent Sekmadieniais ir visokių švenčių proga dar daug žmonių susirenka Lietuvos Namuose - Lietuvos Klubu patalpose.

Pagal dabartines sąlygas Klubu valdybą sudaro septyni nariai. Penki iš jų turi būti aktyvūs - tai yra dirbantieji valdybos nariai. Tie valdybos nariai turi skirti kan daug savo laiko Klubu reikalams ir turi išlaidų atliekant savo pareigas.

Be abejo, tai yra pesimistiška nuomonė, tačiau nemanau, kad per sekantį rinkimus bus galima gauti pakankamai kandidatų pakeisti išeinančius valdybos narius. Nesudarymas naujos valdybos gali įvesti Klubą į nepastovią padėtį - krizę. Tuomet gali kilti diskusijos apie tolimesnę Klubu ateitį - gali būti pasitilgimų keisti valdybos sudėtį - apsvarstyti komiteto narių pareigas bei išlaidas ir gal - net Klubu statuto tinkamumą dabarčiai. Visi tie klausimai yra gan gilūs ir nėra greitai išsprendžiami per metinį susirinkimą.

Gal tai ir bus tas adrenalino „griaustinis“, kurio reikalinga pagal E.S. pabudinti mūsų žmones iš apatijos ir pabandyti žvelgti į ateitį. Klubas yra sukurtas „senosios“ kartos, išsilgusios savo tėvynės ir ieškant artimesnio ryšio lietuvių tarpe. Ta „senoji“ karta Klubą yra įdėjęs šimtus tūkstančių dolerių ir nesuskaičiuotus darbo valandas. Palaipsniui Klubas tapo Melburno lietuviškos veiklos centras.

„Jaunoji“ karta, tačiau, jau nėra politiniai pagėgėliai nusibastę kažin kur į kitą žemės kraštą. Jie yra Australijoje gimę ir augę ir yra šio krašto vaikai. Juos jau netiek ir tėvų bendra tautos praeitis ar tėvų sentimentai. Jie dar bendrauja savo tarpe, bet gal dar daugiau su kitos kilmės žmonėmis. Nedaugiau kaip 8% pabaltiečių apsiveda su savo kilmės partneriais. Esame viena iš greičiausiai asimiliuojančių tautų. Mus pralenkia vokiečiai ir skandinavai. Mūsų vaikų kalba daugumoje jau yra anglų kalba. Jie nejučia gyvenimo reikalo turėti savo kampelį - Klubą, kur būtų galima pasislėpti nuo Australijos aplinkos ir pabendrauti lietuviškoje aplinkoje. Tai tokia yra realybė nesuvyniota į spalvotą saldinių popieriuką.

Jaunimas nėra visiškai Klubą apleidęs. Tik jų nesimato Klubu

sekmadienio popietėse. Cia jau yra grynai senosios kartos provincija. Tačiau Klubu šeštadieniais atsilanko kan daug jaunų žmonių. Jie tai sugeba padaryti ir studijuodami ir dirbdami. Vyksta tautinių šokių ir jaunimo choro repetitijos. Skautai turi savo sueigas. Vakarais keleta kartų per metus suruošiami džiaz vakarai. Tai buvo pradėta bene Algio Karazijos iniciatyva. Dabar tai yra organizuojama Tomo Zdaniaus. Būna dar ir kitokių jaunimo subvymų Klubu patalpose. Tačiau patys aktyviausi tai yra Tomo vakarai. Susirenka nuo pusantro iki dvejų su puse šimtų jaunų ir nevisai jaunų džiaz mėgėjų ir klausosi triukšmingos muzikos. Tarpe jų kai kada būna net apie pusę lietuvių kilmės jaunimo. Nuotaika būna gera - yra daug linksmiau, negu „senosios“ kartos subvymuose.

Straipsnio autorė E.S. klausia, ar bent kuri Klubu valdyba yra svarsčiusi klausimą, kodėl nesimato jaunimo Klubu narių tarpe? Kodėl jų nėra valdyboje? Aš į tą klausimą kategoriškai negaliu atsakyti, nes aš pats tik antri metai esu valdyboje. Cia galiu pareikšti tikrai savo nuomonę.

Bene matosi keleta galimų priežasčių:

1. Mes gal būt savo jaunimą esam išpaikinę. Vardan lietuviybės jaunimas buvo „paperkamas“ ir važinėjamas, siuntinėjamas po visus pasaulio galus į visokias šventes ir suvažiavimus. Iš pensininkų aukos buvo renkamos. Kad tik išliktų lietuviškai Gal būt jaunimas yra įpratęs naudotis vyresnės kartos patarnavimais? Tokiu atveju Lietuvos Klubu patalpos irgi nėra išimtis.

2. Kaip jau anksčiau minėta jaunimui nėra gyvybinio reikalo turėti savo kampelį - Klubą, kur būtų galima atsiriboti nuo Australijos aplinkos ir pabendrauti grynai lietuviškoje aplinkoje. Jie yra jau šio krašto vaikai.

3. Senosios kartos konservatyvumas visuomet atbaido naująją kartą nuo bet kokio nors rimtesnio bendravimo su senąja karta. Tai yra vadinama „generation gap“ ir nėra mūsų specifinė problema. Tačiau jeigu prie to konservatyvumo dar prisideda senosios kartos tautinė nostalgija, kuri jaunajai kartai yra visai svetima - tai čia jau pasidaro specifinė emigrantų bendruomenės problema!

4. Taip pat kyla klausimas - kokie yra jaunosios kartos reikalavimai Klubui? Ar Klubu patalpos atitinka jų ruošiamiems ar pramatomiesiems subvymams ir jų socialiniam bendravimui? Jeigu ne - tai kokius Klubu pakeitimus reikalinga daryti? Kiek tie Klubu pakeitimai kainuos? Ar mūsų pajamos galės padengti išlaidas? Ar senoji karta, pakeitus Klubu sutvarkymą, dar galės sekmadienio popietes ten įprasta tvarka ramiai praleisti?

Cia reikia pačio Saliamono, kaip mūsų bendruomenės problemas išspręsti. Mums patiems, be Saliamono pagalbos nebus lengva. Nebus lengva ir prireiti visiems priimamų išvadų. Tam reikia kantrybės ir ilgo bendro darbo. Todėl jau dabar laikas yra jaunajai

kartai pradėti aktyviau įsijungti į Klubu veiklą ir valdybos darbą, nes iš senosios kartos nedaug jau yra likę žmonių norinčių ar galinčių dirbti ir vadovauti Klubui. Jie savo duoklę au yra atidavę. Bendras abiejų kartų pastangos ateityje tik gerų vaisių tegali atnešti.

Iš senosios kartos už dešimt metų jau tik saujelė bus likę. Tuomet sekantį kartą perimti Klubą gali būti jau net per vėlu. Nes klaidinga yra manyti, kad Klubas automatiškai pereis į rankas tų žmonių, kurie nenorėjo prisidėti savo darbu prie Klubu išlaikymo. Tai būtų nepirmas ir nepaskutinis įvykis, kai vaikai negauna tėvų palikimo. Viktorijos valstijos įstatymas „Associations Incorporated Act 1981“, mano supratimu, nedraudžia klubų nariams parduoti turta ir, atmokėjus skolas, pasidalinti likusiais pinigais ar paskirti pinigus bet kokiai kitai labdarinės organizacijai. Tai įvykdyti pagal įstatymą reikia specialaus nutarimo, įvykdyto specialiaame narių susirinkime. Klubą Viktorijos valdžia turi teisę perimti tik tuomet, kai lieka mažiau negu penki nariai, ar kai jau neįmanoma sudaryti Klubu administracijos. Nemanau, kad ligi to prieisim.

Tačiau, gal aš ir klystu taip pramatydama liūdną Klubu ateitį. Kitas galimas variantas gali būti, kad jaunimas spontaniškai perims Klubu vadovavimą, matydami senąją kartą sparčiai pasitraukiantis rykuotės.

Nereikia manyti, kad perėmus vadovavimą sekantį kartą Lietuvos Namai išliks tokie, kokie jie dabar yra - arba, kad jie iš viso išliks. Paveldėtojai tuomet turėtų pilną teisę šiuos namus pertvarkyti, išnuomuoti, parduoti, pirkti kitus ar iš viso daryti tą, ką jie nori, žinoma Viktorijos įstatymų ribose. Įstatymai juk nedraudžia tokioms organizacijoms, kaip mūsų Klubas, bizniauti ir daryti pelną (su tam tikrom ribom) - tik tas pelnas negali būti pasidalinamas Klubu narių (išskyrus turto pasidalinimą Klubą likvidavus). Tačiau tai yra palyginti tolima ateitis ir dabartiniai generacijai tai neturėtų rūpėti - nes nieko amžino gyvenime nėra.

Manau, kad daugumai jau yra aišku, kad Klubu ateities sprendimas vienokiu ar kitokiu būdu dabar yra sekantios kartos rankose. Tai yra, priklauso nuo sekantios kartos įsipareigojimo jėgi į aktyviai Klubu administraciją - ar nuo to atsisakyti. Šis klausimas bus išspręstas vienokiu ar kitokiu būdu per sekantį dešimtmetį. Jaunoji karta buvo ir yra mielai priimama Klubu su sąlyga, kad gerbtų Klubu nuosavybę - čia Klubu valdyba kai kada šokių tokių problemų turi.

Nežiūrint, kaip ten dalykai besidėstytų - dabar ar ateityje, kai kuriuos Klubu administracijos dalykus jau dabar būtų galima suprastinti:

1. Klubu statutas yra sunkiai suprantamas dokumentas ir lietuviškai ir angliškai. Kai statutas buvo rašomas, be abejo, jis atitiko to laiko reikalavimus ir dvasią. Tačiau dabar siūlau naują statutą parašyti vartojant aiškius pragmatiškus išsireiškimus (pagal pavyzdį „Associations Incorporated Act 1981“ model rules). Naujas statutas

užimtų gal tris ar keturius puslapius, būtų lengvai suprantamas ir palengvintų Klubu administraciją, ypač jaunajai kartai.

2. Turime būtina sumažinti Klubu valdybos narių skaičių. Penkių aktyvių narių pilnai pakanka Klubu administracijai. Didensį narių skaičių sunku ir sumedžioti į kandidatus. Per daug žmonių esant valdyboje yra pavojus komiteto posėdžiam pavirsti į tuščių diskusijų ratelį, ir brangus laikas yra praleidžiamas veltui dėl bereikalingo trynimosi ar ambicijų.

3. Komiteto darbas pasidaro ypatingai neproduktingas, kai įeina į valdybą žmonės, kurie nemoka ar negali su kitais kartu dirbti ir sugyventi. Todėl siūlau legalizuoti balsavimą už kandidatų sąstatą ar sąstatus.

4. Valdybos nariai atlikdami savo pareigas turi telefono, transporto ir kitokių išlaidų. Kiekvieno valdybos nario pareigos yra surašytos ir yra Klubu sekretoriaus laikoma. Už padarytas išlaidas pagal įprastą tvarką reikalaujama pateikti išdininkui išlaidų sąrašą. Tai retas valdybos narys daro, tuo apturdėdami asmeniškų nuostolių. Daug patogiau būtų gauti už išlaidas bent minimalinį atsiskaitymą be jokio popierizmo ar kokios nors kitokios dažnai pasikartojančios biurokratinės procedūros. Žemiau parodytos sumos aktyvesniems valdybos nariams gali net pilnai išlaidų nepadengti (ypatingai transporto išlaidų) bet nors dalinai už tai atsilyginti. Gal būtų sumažinimas biurokratizmo ir automatiškas išlaidų padengimas padėtų įjungti į Klubu valdybą daugiau Klubu narių iš senosios ar iš naujosios kartos.

Sekantios metinės sumos maždaug atiktų valdybos narių išlaidoms:
Ūkvedys - \$750,
Pirmininkas - \$600,
Baro išdininkas (subvymų rengėjas) - \$500,
Išdininkas - \$400,
Sekretorius - \$200.

Baigiant dar noriu paminėti, kad pilnai pritariu autorės siūlomam susitikimui - nuomonių pasikeitimui tarpe taip vadinamo jaunimo ir „senosios“ kartos. Tik tai vieni su kitais kalbėdami galime problemas išspręsti. Be abejo, iš abiejų pusių reikalinga gerų norų.

Algis Kairaitis

Svarbu Melbourne pensininkams

S.m. gegužės 10 d. bus švenčiamas Melbourne Lietuvos Pensininkų Sąjungos 10-čio jubiliejus. Kviečiame visus norinčius dalyvauti užrašyti iki 1.5.1994.

Svarbu žinoti dalyvaujančių skaičių aprūpinant maistu.

Užsirašyti pas Melb. Liet. Pensininkų sąjungos valdybos narius: p. V.Jablonskiene; telef. 818 7145 arba p. D.Sparveliene; telef. 429 3629.

Valdyba

Ne kartą rašiau apie A.A. Algirdo Karpavičiaus nuopelnus skautiškos ir lietuviškos bendruomenės gyvenime, o ypatingai Geelongo apylinkėje.

S.m. kovo 5 d. suėjo metinės, nuo jo mirties, jo atminimui stovi paminklas su skautiškais ženklais ir jo nuotrauka įrašas: „Ateina naktis, saulė jau nusileido nuo kalnų, nuo miškų, nuo laukų...“

Šį kartą aprašysiu ju nuveiktus darbus po mirties. Testamento vykdytojai Vyt. Mačiulis ir Juozas Gailius viską sutvarkė pagal jau valios norus.

A.A. Algridas Karpavičius savo kuklias gyvenimo sutaupas paskirstė lietuviško gyvenimo labai sekantiems:

1. Jo visas asmeninių ir namų apyvokos turtas atiteko Geelongo Lietuvių skautų tautai „Satrijai“, o jo didelis ir gražus knygynas persiūstas į Lietuvą mokyklos bibliotekai.

2. Žurnalas „Skautų Aidas“ Chicagoje JAV - \$2000.

3. Lietuviškos Skautybės Fondas Lexingtone JAV - \$2000.

4. Lietuvaičių vienuolynas Putname JAV - \$1000.

5. Vasario 16-sios Gimnazijai Vokietijoje - \$1000.

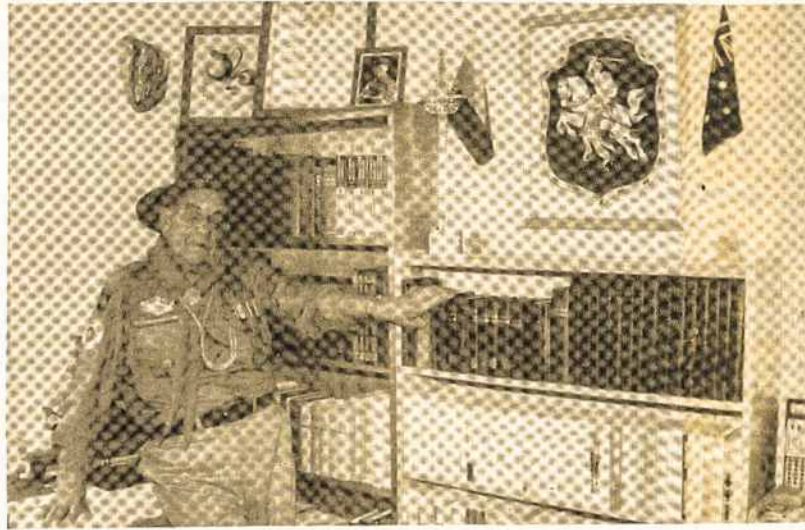
6. Geelongo Lietuvių Sąjungai Australijoje - \$2000.

7. Geelongo Lietuvių Bendruomenei Australijoje - \$2000.

8. Lietuvių Fondas, Chicagoje JAV - \$2000.

9. Po jo mirties jei virš minėtos organizacijos būtų

Metai be v.s. Algirdo Karpavičiaus

A.A. v.s. Algirdas Karpavičius prie savo knygyno, kuris persiūstas į Lietuvą mokyklai. (26.10.21-5.3.93)

užsidariusios ir neegzistuojant, likutus turėjo atitekti Geelongo Lietuvių Sąjungai.

Kadangi likučio nebuvo, apmokėjus visas sąskaitas ir advokato išlaidas, kiekviena organizacija prarado maždaug \$22.00, pinigai išmokėti australų doleriais.

Galėčiau užpildyti keletą puslapių iš padėkos laišku testamentą vykdytojams, čia patieksiu tik vieną ištrauką nuo Vasario 16-tos Gimnazijos.

Didžiai Gerbiamieji,

Visiškam Lietuvos valstybės atstatymui pareikalaujant itin didelės užsienio lietuvių paramos, aukos išsivijos institucijoms - taip pat ir mūsų gimnazijai - gerokai sumažėjo. Tačiau be lietuvių aukų ši gimnazija, kuri vis dar reikalinga ne tik išsivijos lietuviams, negali išsilaikyti. Todėl Jo auka: DM 1.105.63 iš 03.12.93 dienos yra didelis įnašas į mūsų gimnazijos išlaikymą. Stengsimės būti verti Jūsų paramos ir išauklėti mums patikėtą jaunimą gerai, susipratusiai lietuviams. Su

geriausiais linkėjimais,

Pasirašė Andrius Smitas, direktorius.

Viršminėtos eilutės pasako visą tą ką A.A. Algirdas Karpavičius troško, mokino ir dirbo visą savo gyvenimą.

Užversdamas tavo gyvenimo istorijos paskutinį lapą, visų sušelpusių organizacijų vardu reiškiu nuoširdžiausią ačiū už suteiktą paramą. Mes ir toliau budėsime ir dirbsime tėvynės labui, kol pasimatysime anapilyje.

Juozas Gailius

Kovo 11-toji Diena - Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo diena mums brangi, kaip ir Vasario 16-toji. Toji diena buvo gražiai paminėta Lietuvių Radijos Valandoje ir sekmd., kovo 13 d. 11 val. šv. mišiose šv. Kazimiero bažnyčioje. Buvo šventoji Valanda: prie išstatyto Šv. Sakramento kalbėjome Rožinio dalį, Altorių puošiančios dailios gėlių puokštės, bažnytinė ir Lietuvos vėliavos žymėjo prasmingą dieną, giedojo šv. Kazimiero Bažnyt. choras, Klebonas paminėjo pamokslė, meldėmės už Lietuvą. Išgirski, Viešpatie, mūsų maldą: sąžiningumo, vienybės, meilės - Tikėjimo Dvasią paskleisk mūsų Nepriklausomoje Lietuvoje.

Juozapinės Kovo 19 d. šventėme mūsų Parapijos Klebono kun. J. Petraičio vardines. Parapijinės organizacijos, paragintos Parapijos Tarybos, susirinkome Parapijos salėn su užkandžių lėkštelėmis ir su skanumynais prie kavutės, pasveikinti savo mielą Kleboną. Dalyvavo apie 50 asmenų. Pobūvį pravedė parengimų vadovas V. Opulskis, Klebonas palaimino maisto stalą ir skaniai be užkandžių, besišnekučiuojant, Kleboną sveikino Tarybos vardu vice-pirm. V. Baltutis, Jo sveikinimas buvo ypatingai taikus ir gražus, nuoširdų juoką keliantis. Kalbėjo apie vardus. Pažymėjo, kad mūsų Klebonas tai jau priklauso šventųjų grupei - mielas, malonus su visais, dėkojo už vadovavimą dvasiniame gyvenime netik mums, bet ir kitiems čia atvykusiems. Pripildytos šampano taurės, sugiedojome „Ilgiausių metų, valio!“ Pasveikino ir choro pagalbininką Juozą Ramanuską. Bažnytinio šv. Kazimiero choro vardu Kleboną sveikino V. Opulskis ir

ADELAIDE

J. Ramanuskas, Jam sugiedojome „Ilgiausių metų“, „Nemuno Dukros“ pasveikino Kleboną dviem švelniomis dainelėmis. L.K. Moterų D-jos Vald. pirm. S. Vasiliauskienė pasveikino trumpu žodeliu ir įteikė dovanėlę, Ateitininkai pirm. A. Kubilius paskaitė sveikinimą, sekr. V. Rupinskienė padavė dovanėlę.

Kun. Juozas Petraičis nuoširdžiai pasipasakojo apie savo būsimą kelionę Lietuvon ir dėkojo mums visiems už šį vakarą.

Stiprybės Jums linkime mūsų mielas Klebone.

Krikštas Jasmine Ribinskaitė 12 m. amžiaus, Jos mamytė ir močiutė, būdamos anglikonės, norėjo tapti katalikėmis. Beveik metus kun. Petraičio buvo ruošiamos ir vasario 27 d. šv. Kazimiero bažnyčioje motina ir močiutė atliko sakramentinę išpažintį, dukrelė buvo pakrikštyta ir visos trys priėmė pirmąją šv. Komuniją. Viešpaties palaima telydi gyvenimo keliuose.

Krikštas Ramonos ir Aido Kubilių pirmasis sūnus Kostas pakrikštytas Port Pirie Katedroje (kadangi šiuo metu jie tenais gyvena). Krikšto sakramentą suteikė kun. J. Manigham. Krikšto tėvai: Antonina Kubilienė ir Paulius Dunda. Krikštynose dalyvavo iš Sydney atvykęs Ramonos Tėvelis Jurgis Karpavičius ir sesutė Laura su šeima. Iš Adelaidės: Aido tėveliai Rusnė ir Augustinas Kubiliai (Kostukas jų 12-tasis anūkelis) ir broliai Gintaras su šeima, Linas su šeima ir Sietynas, Vita Bardauskaitė, Andrius Vitkūnas su šeima ir kiti draugai.

Naujasis Kristaus Bažnyčios narys teaugas tvirtas visa širdėle Dievui tikintis, Lietuvą mylintis.

Dovydas Visockis „Vyties“ sportininkas, Aquatic Centre Adelaidėje įvykusiose P. Australijos nuo 12-17 metų jaunių plaukimo pirmenybėse, laimėjo du aukso ir vieną sidabro medalius 13 metų grupėje. Jis Velykų savaitgalyje su mamyte Aukse Visockiene vyksta į Perth'ą, kur dalyvaus Australijos pirmenybėse. Sėkmės Tau, Dovydai.

Rekolekcijos Šimet rekolekcijas mums suruošė ir pravedė mūsų Gerb. klebonas kun. J. Petraičis. Rekolekcijų vakarais šv. Kazimiero bažnyčioje miela, jauki susikaupti nuotaika. Vietoje žiedų, palmių šakos puošia Altorių, prie Marijos statulos mažą puokštelę - trys balti žiedeliai apsupti palmių šakelėmis. Vakaro saulės nušviesti vitražų šešėliai puošia bažnyčią švelniais spalvų žaidimais. Taip gera, kartu ilgesys ir Dangiška šviesa...

Rekolekcijos buvo kovo mėn. 25, 26, 27 dienomis. Pamokslai buvo įdomūs, aiškūs, trumpi. Apie mūsų gyvenimo tikslą, apie žmonių pasimetimą, užtai rekolekcijų siekis patikrinti savo gyvenimo kryptį. Įpynę Tagorės mintį: „Miegodamas sapnavau, kad gyvenimas yra džiaugsmas, nubudęs pajutau, kad gyvenimas yra tarnavimas, o tarnavimas yra džiaugsmas.“ Tarnavime Dievui per tarnavimą žmonėms. Tarnavime artimui reikia protingumo dorybės. Vien gerų pastangų tarnaujant artimui neužtenka, reikia ir maldos. Dievo malonės ateina per maldą, todėl labai svarbu yra malda. Malda yra

širdies pakėlimas į Dievą - žmogus garbina Dievą protu ir malda. Mums dažnai trūksta drąsos viešai pareikšti savo Tikėjimą. Mūsų maldos dažnai tik egoistinės - vis prašome sau. Bet malda reikia garbinti Dievą, atsiprašyti - Dieve, tebūnie ne mano, bet Tavo valia - padėk nešti gyvenimo Kryžių. Patarė praktikuoti mąstymo - kontempliatyvinę maldą - tai pasinėrimas Dieve tartum jūroje. Malda tikra, kai gailimės, esame palaimos stovyje, su nuolankumu, su tvirtu pasitikėjimu Dievu - tikėjimu, viltimi, meile. Malda duoda dvasinės stiprybės išverti gerume. Žmogaus išvermės niekas nemato, bet ji yra labai svarbi gyvenime visur. Turime būti išvermingi gerume.

Tai kelios Klebono patiektos nuotrupelės rekolekcijose. Ačiū gerb. Klebone už puikias rekolekcijas.

Verbų sekmadienį kovo 27 d. prieš 11 val. šv. Mišias šventoriuje rinkomės prie Misijų Kryžiaus, kur paruoštas Altorelis ir verbos pašventinimui. Klebonas pašventino verbas, skaitė Evangeliją, buvo trumpas pamokslas. Procesija suėjome į bažnyčią šv. Mišiom. Šv. Mišias aukojome mūsų Klebonas, N.M. Sodų vaikučiai: Danielius, Antanukas ir Emilija padalino pašventintas verbas. Auką atnešė T.P. Gasiūnai, skaitymus atliko E. Varnienė. Kristaus Kancios istorija vėl grąžinanti susimąstymą ir paskutinis rekolekcijų pamokslas. Labai jautriai giedojo šv. Kazimiero bažnyt. choras, vadov. N. Masiulyte-Stapleton.

Salėje visų laukė L.K. Moterų D-jos V-ba su parapijiečių parėmimu, paruošusi pietus, mugę ir loteriją (Nukelta į 8-tą psl.)

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Lietuvių Namuose patalpa, kur buvo Lietuvos Kankinių koplyčia, atnaujina ir į čia atkeliaama Lietuvių biblioteka, nes Bibliotekos patalpos yra išnuomojamos. Mūsų pamaldos šeštadieniais perkeliame į Bendruomenės menę - kambarį, ten jau iš koplyčios perneštas Stasio Siuškaus jau 1985 m. pagamintas altorėlis, vytauto Miliausko dovanotas ornamentinis lietuviškas kryžius, dedamas ant altoriaus, žvakidės, pulpitas knygos, tautinių raštų audeklas padengti altorių. didysis procesijų ornamentinis kryžius, kuris pagamintas V.Jeržovo, perkeltas į mūsų Parapijos Namus, jį pervežė Stasys Siuškus ir Juozas Keblys. Su laiku gal jį galėsime patalpinti Svč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje, kaip jis anksčiau stovėdavo Sv. Jono bažnyčioje, bet tai priklauso nuo bažnyčios šeimininko klebono leidimo.

Atvelykio sekmadienį turėjome gausias lietuviškas pamaldas, nors tai buvo visoje Viktorijoje mokyklų atostogos, bet lietuviškose pamaldose dalyvavo 160 žmonių, jų tarpe buvo ir nemaža lenkų grupė, nes po mūsų vyko ir jų pamaldos, ko eiliniams sekmadieniais retai pasitaiko. Šia proga sutraukė daugiau žmonių, nes po pamaldų Lietuvių Namuose vyko ypatingas Dainos ir tautinių šokių koncertas, programą atliko Adelaidės, Sydney, Geelongo ir Melbourne chorai ir jaunimas, kurie birželio gale vyks į Pasaulio Lietuvių Dainos ir Tautinių Šokių šventę Vilniuje. Koncertas pasisekė nuostabiai gražiai!

Algis Ramanauskas serga nuolatinėje daktaro priežiūroje, slaugomas savo namuose Glen Waverley, rūpestingai slaugomas savo žmonos Gražinos. Jam suteikti šv. Sakramentai. Geros sveikatos!

Bronius Vingrys mirties 13-tose metinėse šv. Mišių auką prisimintas savo žmonos Jadvygos Vingrienės, kurios buvo aukotos mūsų Parapijos namų mažyėje Aušros Vartų koplytėlėje.

1994 m. kovo mėn. „Tėviškės Aidams“ aukotojų sąrašas

Salia atsiųstų prenumeratų dar aukotojų laikraščio išlaikymui: \$35 O.Radzevičius, \$30 G.Mikuličius, \$30 A.Raudys, \$15 H.Lenki, \$15 Ig. Vadeikis, \$15 J.Sarapinas, \$10 V.Kuliešius, \$10 M.Stankevičius, po \$5 V.Lipkevičius, R.Rakūnas, D.Zonius, A.Zvirblienė.

Acitū visiems aukotojams.

„Tėviškės Aidų“ Administracija

Pranešimas

Socialinės globos moterų draugijos Melbourne narių metinis susirinkimas įvyks balandžio 24 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Moterų seklyčioje. Bus padaryti metinės veiklos pranešimai ir renkama nauja valdyba. Po susirinkimo vaisinsimės kava ir užkandžiais. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

Socialinės globos moterų draugijos valdyba

Vladas Bosikis - mūsų ištikimas parapijietis, Lietuvių Karių Veteranų Sąjungos Ramovės pirmininkas ir Lietuvių Klubo pirmininkas, balandžio 20 d. sulaukia savo amžiaus 75 metų Deimantinio Jubiliejaus. Sveikiname ir linkime jam geros ir stiprios sveikatos, visuomet Dievo Palaimai lydint. Ilgiausių metų jam Valio!

Vincas Lukaitis Parapijos išlaikymui aukuoja \$70. Acitū jam!

Juozas Braniška labai silpnas, gydomas Fernree Gully Upper ligininėje. Jam suteikti visi Ligonių Sakramentai. Sv. Komunija priėmė ir visi namiškiai, budėdami prie ligonio balandžio 12 Ligoniu stiprybės ir Dievo palaimos.

Aukos Australijos Lietuvių Fondui

A.A. Albertui Bladzevičiui Melbourne mirus, vietoj gėlių aukojo: po \$50 „Mano mylimam, neužmirštamam broliui Albertui nuo sesutės Elenos Drausauskienės ir vaikų: Birutės, Audronės, Vidmanto, Tomo ir jų šeimų (Vokietija)“, Melbourne Sport Klubas Varpas, Lietuvių Kredito Dija Talka (650), V. ir R. Geniai (160) Canberra, \$30 J. ir S. Meiliūnai (1280), \$25 J. Pletas (45), po \$20 A. ir B. Staigaičiai (500), V. Vaitiekūnienė (205), A. ir A. Kesminai (445), A. Pelenauskienė (35), J. Mikštas (495), K. Zdanis (420), V. ir J. Rekešiai (170), L. ir S. Bungardai (255), J. Balbata (365), A. Ališauskas (95), V. ir R. Pumpučiai (130), V. Didelis (75), J. ir J. Zalkauskai (465), I. O'Dwyer (200), P. Lazutka (120), G. ir D. Zemkalniai (255), J. Balčiūnas (1750), V. ir G. Ališauskai (1195), po \$10 R. ir J. Dagiai (50), I. Budrys (80), Aug. Ramanauskienė (230), J. Vingrienė (480), S. Liesis (65), O. Alekšienė (1055), J. ir B. Makuliai (190), J. Grigaitienė (220), R. Semeta (350), H. Statkuvienė (175), A. Bajoras (125), A. ir S. Obeliūnai (1060), M. Birietienė (180), F. Sodaitis (290), R. ir D. Ragauskai (205), K. ir D. Lynikai (240), J. ir M. Venckai (70), A. ir S. Mucenieikai (165), V. Bosikis (60) ir J. Bruožis (45), po \$5 M. Sodaitienė (85), V. Kuncaitis ir G. Samsonas (10) (iš viso \$830 skliausteliuose yra bendra suma paaukota Fondui).

\$100 Zigmąs Augaitis (255)-Vic., po \$25 A.P. Taškūnas-Tas. ir Tasmanian Lithuanian Studies Soc. Nuoširdus acitū už aukas.

Vincas Ališauskas
ALFondo išdininkas

By JOSEPH LUKAITIS

The Lithuanian Scouting movement had a major celebration in 1993. Their 75th Jubilee Scout Jamboree was held at Palanga on the Baltic Sea in July and Australian Scouts were there! Palanga, a beautiful sea-side resort noted for its pine forests was the site of the first major Lithuanian Jamboree attended by Lord Baden Powell in 1933.

Scouting flourished in the Republic of Lithuania before the Soviet Red Army occupied the country in 1941 but was then banned by the Soviet authorities.

Escape from communism saw the rebirth of Scouting. Despite the Soviet ban Lithuanian migrants and exiles carried on the Scouting movement and after the Second World War from 1945 Lithuanian Scout Groups were established in the USA, Brazil, Germany, England, Canada, Argentina and Australia to carry on the cultural aspects of Lithuanian Scouting.

In 1989, as the Soviet Union started to disintegrate, the Lithuanian Scouting Movement re-emerged.

Fourteen members of the 2nd Melbourne-1st Lithuanian Scout Group visited Lithuania for the Jubilee camp ("Stovykla" in Lithuanian).

In all, over 800 Scouts attended, including visitors from Sweden, USA, England, Canada and France.

Despite 50 years on the pause button in the time warp of communism, Scouting in Lithuania is alive and well and this Jamboree was full of the usual singing, hiking and activities that accompany Scouts everywhere. Most important of all were the friendships made and hopefully Australia will soon be visited by some of the 'new' Lithuanian Scouts.

If you would like a Scouting pen friend in Lithuania please write to Joseph Lukaitis, 123 Church Street, Hawthorn, Victoria 3122.

Joseph Lukaitis is a member of the 2nd Melbourne-1st Lithuanian Group.

From left: Dana Baltutis, Aidas Antanaitis, Marta Lukaitis, Joseph Lukaitis, Povilas Kviecinskis, Daniel Lukaitis, Dana Lynikas, Sam Lukaitis and Henry Antanaitis, at the opening ceremony at Palanga, Lithuania.

March 1994 Australian Scout Page 48

Gerb. Redakcija

Gavau keleta prašymų iš Lietuvos. Man atrodo, kad jie yra nuoširdūs ir patikimi. Todėl prašau paskelbti juos „Tėviškės Aiduose“. Gi, važiuojantieji į Dainų šventę Lietuvoje, gal būt, galėtų su Lietuvos labdarom organizacijom ar jų atstovais susitikti ir pasitikrinti.

E.Lomsargienė

Mečislovas Jurevičius - Spindulio 6, Siauliai; daug kentėjęs dėl tėvynės meilės, tapo suluošintu; jau senyvo amžiaus.

Genovaitė Petrauskienė - Ežero 65-46, Siauliai; serga širdimi; reikia kraujagyslių plėtimo vaistų.

Lietuvių Politikinių ir Tremtinių Sąjungos, Šiaulių skyriaus tarybos, pirmininko pavaduotoja:

Marija Rimkienė - Draugystės prosp. 8-33, Siauliai, 5400.

Siaulių skyriaus tarybos adresas; dirba tik trečiadieniais tarp 14-18 val. Zemaitės g. 43, Siauliai, 5400, tel. 22 605.

Siaulių Sąjungos skyriaus taryba perlaidoja partizanų palaikus

ir Giniūnų kapinėse nori pastatyti 6 m. augščio dviejų baltų kryžių paminklą. Pavyzdys jau nubraižytas. Trūksa lėšų pradėti darbą. Jie tikisi mūsų pagalbos. Lietuvos Politikinių ir Tremtinių Sąjungos skyriaus vardu jie atidarė valiutinę sąskaitą Nr. 700070713. Lietuvos valstybinio komercinio banko Šiaulių skyriaus banko kodas - 260101540. Lietuvos valstybinio komercinio banko Vilniuje korespondencinė sąskaita - Nr. 06400030.

Dieveniškių klebonas, kun. Domas Valančiauskas, Ašmenos 3, Dieveniškės - Salčininkų rajonas, Lietuva, trokšta įstatyti Svč. Mergelės Marijos Rožančinės bažnyčios vargonus. Bažnyčia yra tuo ypatinga, kad vidaus sienos, lubos ir grindys yra išklotos pušinėmis lentelėmis ir nulakuotos; kai išilgai tako yra uždegami elektriniai sietynai - visas vidus paskęsta tryškuliuojančioje šviesoje lyg bažnyčia būtų pastatyta iš gyvos šviesos. Pakaktų poros valandų ją iš Vilniaus aplankyti.

Video žurnalo „Lietuviai“ valdyba

Video žurnalas „Lietuviai“ Nr. 1 ir Nr. 2 vienoje juostoje, ekrane bėga dvi valandas, jau pasiekė įvairiose valstybėse gyvenančius tautiečius. Sulaukta gražių atsiliepimų, pageidavimų, raginimų.

Ruošiamas video žurnalo „Lietuviai“ Nr. 3. 1994 metų vasario 28 dieną video žurnalo „Lietuviai“ sumanytojas Vytautas Petrulis sukvietė pasitarimą Pauliaus Jasiukonio studijoje. Sudaryta tokia video žurnalo „Lietuviai“ valdyba:

Vytautas Petrulis - pirmininkas, Almis Kuolas - vice-pirmininkas ir išdininkas, Paulius Jasiukonis - redaktorius, Vilija Paulauskienė - sekretorė ir Algirdas Gustaitis - korespondentas. Į valdybą

numatoma pakviesti dar vieną asmenį. Įvairiose valstybėse, vietovėse ieškoma atstovų, talkininkų, bendradarbių. Kviečiami pavieniai asmenys įsigyti video žurnalą „Lietuviai“. Taip pat tinka mokykloms, mokslo įstaigoms, bibliotekoms, organizacijoms, jaunimo gruputėms, sporto mėgėjams, prieglaudoms, ligoninėms. Tolimesnei video žurnalo „Lietuviai“ veiklai nutarta įsteigti ne-pelno korporaciją vadovaujantis Jungtinių Amerikos Valstijų įstatais.

Video žurnale „Lietuviai“ Nr. 1 ir Nr. 2 matome įvairių lietuvių veiklą Lietuvoje, Brazilijoje, Kanadoje, Jungtinėse Amerikos

Valstijose, pokalbius aktualiomis temomis, Lietuvos buruotojus Bostone, paminklų pirmam lietuviui mokslininkui Amerikoje XVI amžiuje, Lietuvos bičiulius JAV senatorius, Vasario 16 minėjimą Arizonoj. Lietuvių tautinės juostos, dailininkai aiškina savo kūrybą, skautai stovyklauja kalnuose ir miškuose, lietuvių mokslininkė Indonezijos džiunglėse. Žodžiai, komentarai dabartinėje Lietuvoje.

Visais reikalais kreiptis į Vytautą Petrulį, 817-2nd Street, Apt. 105, Santa Monica, California 90403, USA, telef. 1-310 587-0711. Video žurnalas „Lietuviai“ pritaikomas įvairioms video sistemoms.

Koresp.

Lietuvos Politinių Kalinių ir Tremtinių S-gai aukojo

M.S. Katinas (Brisbane) \$30, P. Kviecinskas \$20 ir K.H. \$30. Ačiū Jiems.

Prašyčiau tų, kurie pažadėjo \$100 ir \$480 ištesėti savo pažadą, arba jei dėl nenumatytų priežasčių negali to padaryti, man pranešti.

Nepamirškite LPKT-nius ir Partizanus. Gal kaip kam žaizdos A. Ramanausko-Vanago ar Juozo Neverdausko (nuotrauka 5-tame tome „Laisvės Kovų Archyvo“ knygos viršelyje) ar tūkstančiai kitų nėra skaudžios, bet daugeliui iš mūsų jos yra mūsų ir mūsų Tautos Skausmas. Jūsų tik piniginės aukos padės LPKT-ų S-gai iškelti į šviesą tų didvyrių dovaną Lietuvai - savo gyvybę.

Aš neprašau jokių palikimų, nes noriu, kad visi aukotojai sulauktų ilgo amžiaus ir geros sveikatos ir nepamirštų užsakyti „Tremtinių“. Už \$20 (jei kas išgali ir daugiau), jis Jus aplankys kas dvi savaitės. Ten rasite žinių (o gal ir savo giminių ar pažįstamų), kurių tokie laikraščiai kaip „Lietuvos Rytas“, „Respublikas“ ar „Opozicija“ neskelbia.

Malonu matyti, kad ir Sydnejaus Lietuvių Katalikų Moterų D-jos neatsilieka nuo Melbourne ar Adelaidės. Visos Jos yra vertos savo vardo. Ačiū Joms.

LPKT atstovas Australijoje
V.L. Mačys
P.O. Box 539, Pascoe Vale, 3044.

V.Žirinovskio atstovų prievarta patikrino Estijos psichiatrai

Talinas, kovo 24 d. (BNS). Rusijos liberalų demokratų partijos atstovas Estijoje Piotras Rožokas priverstinai pristatytas psichiatriniam patikrinimui. Estijos baudžiamasis kodeksas numato, jog tardomajam asmeniui galima prievarta atlikti psichiatrinę ekspertizę, jei jis atsisako pasitikrinti savo valia.

Estijos vidaus reikalų ministerijos atstovė Kaja Tullus paaiškino, kad P.Rožokas nesulaikytas. Jei medikai nutars, jog tiriamojo sveikatos būklė visuomenei nepavojinga, P.Rožokas bus paleistas. Be to, jis turi teisę kreiptis į savo advokatus ar Rusijos ambasadą bei pareikalauti kitos ekspertizės, sakė K.Tullus.

Kaip skelbta, P.Rožokas kaltinamas kurstęs nacionalinę neapykantą. Interviu laikraščiu „Sillamajeskij vestnik“ sausio 25 dieną P.Rožokas pareiškė, kad Estija „nuo senų senovės“ priklauso Rusijai.

Kodėl 1969 metais V.Žirinovskis buvo išsiųstas iš Turkijos?

Vašingtonas, kovo 25 d. (ITAR-TASS-ELTA).

Rusijos ultranacionalistas Vladimiras Žirinovskis 1969 metais buvo suimtas ir išsiųstas iš Turkijos kaip KGB agentas, pareiškė Turkijos ambasadorius Jungtinėse Amerikos Valstijose Nuzhetas Kandemiras.

Ambasadorius Vašingtone žurnalistams pasakė, kad V.Žirinovskis tada buvo atvykęs į Turkijos vakaruose su SSRS pagalba statoma naftos perdirbimo įmonė. Vietinė valdžia atkreipė dėmesį į tai, kad jis susikviesdavo darbininkus turkus, pasakodavo jiems apie komunizmo pranašumus, ragindavo

laikytis opozicijos Turkijos vyriausybei ir dalindavo ženklelius su Lenino atvaizdu. „Jis dirbo KGB. Tai buvo visiems žinoma“, - pareiškė N.Kandemiras.

Pasak ambasadoriaus, V.Žirinovskis buvo suimtas ir kelias dienas praleido kalėjime. Abipusiu

susitarimu su SSRS ambasada jis buvo įsodintas į „Aerofloto“ lėktuvą ir išsiųstas iš šalies.

V.Žirinovskis knygoje „Žygis į Pietus“ apie šį savo biografijos epizodą pasakojo panašiai, tačiau neigė buvęs KGB agentas.

„L.R.“

Lietuvos Valstiečių Sąjunga

Kruopiai, Akmenės raj.

Sių metų vasario pradžioje mūsų rajone susikūrė Lietuvos valstiečių Sąjungos skyrius. Si sąjunga Lietuvoje buvo įkurta 1905 metais

(valstiečiai - liaudininkai), o iš naujo atkurta 1990 metais. Tai visų Lietuvos žemdirbių ir juos palaikančių žmonių savarankiška politinė partija, vienijanti ir atstovaujanti visus kaimo žmones, siekianti jų gerovės. Ką tik susikūrę turime finansinių sunkumų. Gerbiamieji tautiečiai, prašome Jūsų, kad ir nedidelės finansinės paramos. Norinčius paremti prašome paramą siųsti: Lietuvos Valstiečių Sąjunga, 54603 Kruopiai, Akmenės raj. tel. 43723. Mūsų sąskaita žemės ūkio banke Akmenės skyriuje 700135. Tuo pačiu kviečiame tapti mūsų sąjungos nariais - remėjais.

Su pagarba, LVS Akmenės skyr. pirm. Algimantas Andruška

ADELAIDĖ

(Atkelta iš 6-to psl.)

badaujančius ir Lietuvos bažnyčią paremti. Gražu, kai ateina parapijiečiai į Parapiją nešini lauknešėliai - savo skaniais pyragais, pyragaičiais, spurgom, žagarėliais ir daikteliais loterijai. D-jos V-ba labai, labai dėkinga už parėmimą mūsų darbų, už gausų dalyvavimą šioje V-bos suruoštoje popietėje. Žmonių daug, beveik pilna bažnyčia, ir salėje gyvas judėjimas, šventiškas klegesys, ilga eilutė prie pietų langelio. Ačiū visiems. S.P.

Adelaidės choristai pasirošę vykti į Pasaulio Lietuvių Dainų Šventę. Nuotrauka P. Pranausko.

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

1994 m. birželio mėn. 24 ir 27 dienomis

- Kaina \$2,050 ten ir atgal iš Sydney/Melbourne.
- Galima skristi kitomis datomis už tą pačią kainą.
- Sugrįžimo data pagal Jūsų asmeninius pageidavimus.
- Specialos nuolaidos kelionių apsidraudimui.

Skambinkite: dienos metu Moira'i arba Elly
Tel. (03) 336 7700 - Fax. (03) 336 3033

Vakarais (7 - 11 val.) galite skambinti
Henrikui Antanaičiui (03) 857 8338.

International Community Travel

Licence No. 20746
3 Tanjil Court, Kellor, Vic., 3036

REMKIME AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDA

nes jo tikslas yra:- Skatinti, remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių apraiškas. Fondą stiprinsime ir jį ugdysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir nepamiršime jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.
50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.
Visą korespondenciją ir aukas prašome siųsti adresu:
P.O. Box 11, North Melbourne. Vic. 3051
A.L. Fondo Valdyba.